

השבת של רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל דב אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

מעשה המשכן ...

[לקושי הלכות - נזיקים ד', י"ד]
 וזה בחינת מעלת יקרת קדושת הבית המקדש שהוא מקדש מעט שזהו עיקר קיום שלנו בתוקף אריכת הגלות הזה; שהבית המקדש נחרב בעוונותינו, ועיקר קיומנו הוא על ידי בתי כנסיות ובתי מדרשות, כמו שכתוב (יחזקאל יא) **כי הפיצותים בארצות ואהי להם למקדש מעט**, ודרשו רבותינו ז"ל: אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות. כי בבתי המדרשות, שם מתקבצין התלמידים ומעידים ומספרים מה ששמעו מרבן, כדי להשמיד השארות הקדושה לנצח.

ועיקר קדושת הבתי כנסיות ובתי מדרשות נמשכן מבחינת המשכן שעשה משה במדבר, אחר מעשה העגל. כי עיקר חטא העגל נמשך על ידי הפגם שפגמו בכבוד משה רבינו, ואמרו **כי זה משה האיש לא ידענו מה היה לו**. כי אפילו לפי טעותם שהטעה אותם הבעל דבר - שכבר מת משה - היו צריכין להאמין שבודאי לא היה יגיעו לריק, חס ושלום. ובודאי השאיר השארה טובה אצל תלמידיו. והיה להם לבא לאהרן וליהושע וכו', ולבקש מהם שיוליכו אותם בדרך הישר, כפי מה שקיבלו ממשה רבן. אבל הם לא בחרו בהאמת.

כי העיקר בהמעשה הזאת, היו הערב רב ששנאו את משה, והיה טינא בלבם עליו, וביקשו עלילה לפרוש מאחרי המקום. על כן תקף כשסברו שמת משה, באו לאהרן ואמרו **קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו כי זה משה האיש לא ידענו וכו'**. כי בודאי כשפורשין מהצדיק האמת ומדרכיו הקדושים, על ידי זה באים לעבודה זרה, ועל כן באו אז על ידי זה למעשה העגל.

ועל כן, כשבא משה וראה את כל זה, עסק אחר כך להמשיך תיקון שאפילו אחר כך, כשיגיע זמנו להסתלק באמת, יהיה נשאר זכרו לדורי דורות.

וזהו בחינת מעשה המשכן שעסק אחר כך; ששם המשיך השארת שכינתו יתברך, דהיינו בחינת השגות אלקות, כי כל מעשה המשכן היה בחינת כלים וצמצומים להשגות אלקות. ועיקר בחינת המשכן היה שעל ידי זה המשיך תיקון שאפילו כשישראל נעים בגלות - שהוא בחינת מדבר - גם אז יהיה להם כח להמשיך השגות אלקות על ידי בתי כנסיות ובתי מדרשות, שהם בחינת מקדש מעט בחינת המשכן שעשה משה במדבר; שאף על פי ששם לא היה עיקר מקום המנוחה, דהיינו מקום הבית המקדש - כמו שכתוב **כי לא באתם עד**

ואמר רבינו זכרוננו לברכה אליו, שכל היסורים הקשים והמרים שסבל כמה שנים, כולם הם טובים יותר מכוויה אחת בגיהנם: **כניה אחת בגיהנם גרוע מזה** [עס איז אלץ בעסיר איידיר איין בריא אין גיהנם, איין בריא דער פון].

עתה אל המנוחה וכו', אף על פי כן יכולין להמשיך לשם קדושת הבית המקדש ששם השראם השכינה על ידי תקוני המשכן שעשה.

וכמו כן, תיקון לדורות שיהיה כח לישראל בכל דור, להמשיך קדושת בית המקדש בכל בתי כנסיות ובתי מדרשות שיעשו בגלות, שעל כן הם נקראים **מקדש מעט**.

קרישים קרשים עמודים ...

[אוצר הידאה - תפילה, ק"ג]
 המשכן הוא בחינת כלל תפלת ישראל, והמשכן כלול ממכמה דברים פרטיים **קרישים קרשים עמודים בריחים אדנים וכו'**, וכן כל כלי המשכן עם כל הפרטים שבכל כלי, והכל כאשר לכל הם בחינת תפלת ישראל.

אכילה

[מספר אוצר הידאה - אכילה - ג']
 היין יש בו שתי בחינות: כשזוכה, נתרומם דעתו על-ידי היין וזוכה לאמונת ההשגחה בשלמות, שזה עיקר הדעת; וכשאינו זוכה, הוא להפך, שפוגם על-ידי-זה בהדעת של השגחה ועל-ידי- זה בא עניות, בחינת **לא זכה, נעשה רש**.

וכן כשזוכה, אזי על-ידי היין נתעורר מהשינה, ונמשך הדיבור השלם שבא מהדעת, כידוע, שזה בחינת **וחכך כיין הטוב וכו', דובב שפתי ישנים**, וזה בחינת השגחה, שהוא בחינת התעוררות השינה (עיין שינה, אות ח'). וכשאינו זוכה, אזי אדרבא היין מביא שינה, שהוא בחינת הטבע והסתרת ההשגחה.

ושני בחינות הנ"ל הם בחינת יין המשמח, שהוא בחינת עלמא דאתי, כידוע, שהוא בחינת ההשגחה; וההפך הוא בחינת יין המשכר, בחינת **בלבול הדעת**. ועל-כן צריכין לשמור היין ממגע העכו"ם בידיו, כי על-ידי נגיעה שלו לבד נמשך על היין אחיזת הסטרא-אחרא שנמשך מבחינת הטבע, שעל-ידי-זה אינו ראוי לשתיית ישראל, כי אכילת ושתיית ישראל צריך להיות בקדושה, בבחינת הדעת של השגחה כנ"ל.

צדיק

[מספר אוצר הידאה - צדיק - ק"ט]
 אף-על-פי שצריכין לדון הכל לכף זכות לפי מקומו כנ"ל, אף על פי כן מי שהוא חולק גמור, והעיקר על ידי שאינו מבטל גאותו **שעושה מעשה זמרי וכו'**, ואף על פי כן מטעה את עצמו ואינו רוצה להכניע את עצמו נגד הצדיק האמת, ומכל שכן כשחולק עליו ומבזה אותו, חס ושלום, אזי מגרשין אותו מלהתקרב אל נקודת האמת על ידי הסיגים והגדרים שעושה הצדיק בעצמו לתורתו, שלא יתקרב אליו זר.

וזה בחינת **והעמידו תלמידים הרבה**, ואף על פי כן **ועשו סייג לתורה**.

כי יש כמה וכמה תפלות ישראל שמתחברין יחד ונעשה מהם בחינת **קרח למשכן**, ויש שנעשה מהם בחינת **אדן למשכן**. וזה בחינת משפחות ישראל שחנו סביב למשכן, כי כלל משפחה זאת הם בבחינת חלק זה מהמשכן, ומשפחה אחרת הם בבחינת פרט אחר מהמשכן, והעיקר הוא התפלה שהיא עיקר בחינת בנין המשכן, וכל אחד כפי תפלותיו, כמו כן הוא נשרש במשפחות ישראל, שהם בחינת כלל המשכן וכליו כנ"ל.

סיפור

[מספר שבחי הר"ן - אות רל"ו]
 אמר [רבינו ז"ל] לאחד שהיה חולה גדול מאד, ויסוריו היו קשים מאד מאד, כי היה חולה מוטל על ערש דוי, והיה לו כאב השיניים כמה וכמה זמנים בכאב מופלג ועצום מאד מאד בלי שיעור, עד שכל פניו נעשה נפוחות (שקורין גישוואלין) והכרתו בתחבולות גדולות של דאקטורים מופלגים להוציא שיניו.

וגם באיברים הפנימיים, היה חולה גדול, עד למיתה, ויסוריו היו בלי שיעור.

טוב להגיד ולשיר **נְחֵם נְחֵם נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן** לזכות לכל הישועות

- ❖ (לקוטי עצות - מחלוקת ומריבה, י"ז)
 - ❖ על-ידי מראת כפים בתפלה, נתבטל המחלוקת, ונתבטל הרג ואבדן מן העולם, וזוכין לשלום.
 - ❖ מי שיש לו דעת, מתרחק מן המחלוקת ביותר, כי עיקר המחלוקת והכעס הוא מחסרון הדעת, וכל מה שהדעת מתרבה ביותר, מתבטל המחלוקת ביותר. על-כן על-ידי עסק התורה שהוא הדעת, מתבטל המחלוקת ונתרבה השלום.
 - ❖ וכן על-ידי טבילת מקוה, נמשך דעת ונתבטל המחלוקת.
 - ❖ על-ידי הכעס, נתעוררים מקטרגים ושונאים על האדם, וחולקין עליו. והתיקון לזה הוא תענית או עונג שבת.

תפילה

(לקוטי תפילות א', תפילה נ"ז)

רבנו של עולם, הצילני מיד אייבי ומרודפי. הצילני נא מיד אחי מיד עשו כי ירא אנכי אותך, נן יבוא והכני אם על בנים. ואתה אמרת: היטב איטיב עמך ושמתי את זרעך כחול הים, אשר לא יספר מרוב.

חוסה עלי כרוב רחמך, חוסה על נפשי האומללה מאד, העיפה והיגעה מאד, אשר אבד מנוס ממני אין דורש לנפשי. כי אתה יודע כמה שונאים ואויבים ומקטרגים עומדים עלינו בכל עת.

והנני מודה ומתוודה כי אני בעצמי החייב, ואנכי סבותי בנפשי כל זה, ועוררתי אותם על-ידי מעשי הרעים וחטאי ועוונותי ופשעי העצומים מאד. ולא די לי בכל זה, כי אם עוד הוספתי חטא על פשע, ולא נזרתי ולא שמרתי עצמי מאש הרעה של הכעס, עד אשר נבער בי אש הכעס כמה וכמה פעמים בלי מספר.

ועל-ידי עוון הגדול הזה של הכעס עוררתי המקטרג והשונא הגדול, שהוא עשו איש שער, ועל ידו נתעוררו כמה וכמה מקטרגים ומלשינים ושונאים עלינו, עד אשר רבו כמו רבו השונאים והאויבים מאד, עד אשר איני יודע כלל מה לעשות, ואיני יודע להיכן לברוח מפניהם, כי רבים קמו עלי, רבים מאד, ופערו פיהם לבלי חוק. פצו עלינו פיהם, אמרו בלענו. מי יתן לי אבר כיונה אעופה ואשכנה. הנה ארחיק נדד אלן במדבר סלה. אחישה מפלט לי מרוח סועה מסעור. צעק לבי אל ה', אל אתן פוגת לי אל תדום בת עיני.

רבנו של עולם, אתה יודע את כל לבבי, מה אומר לפניך יושב מרום ומה אספר לפניך שוכן שחקים הלא כל הנסתרות והגולות אתה יודע. אתה יודע רזי עולם ותעלומות סתרי כל חי,

אתה חופש כל חדרי בטן ובוהן כליות ולב, אין דבר נעלם ממך ואין נסתר מנגד עיניך.

טוב ומטיב לכל, שבעני מטובך וזכני להיות טוב לכל. ותכפר ותמחל ותסלח לי על כל החטאים והעוונות והפשעים, ועל כל הפגמים והקלקולים שגרמתי על-ידי עוון הכעס. ותרחם עלי מעתה ותחמול עלי בחמלתך הגדולה, ותטיב לי מטובך האמתי, ותהיה עמי תמיד. ותצילני מעתה מן הכעס ומן הקפדות, שלא אכעס ולא אקפיד אפילו בלבי על שום אדם ולא על שום דבר שבעולם, ולא אבא לידי כעס וקפדות לעולם.

ותאיר עלי באור פניך, ותצוה ברחמיך להחזיר לי המוחין דקדושה שנסתלקו ממני על-ידי עוון הכעס, ותמשיך עלי צלם אלקים אור פני מלך חיים. ותחנני מאתך במתנת חיים, ותשפיע עלי שפע החכמה והבינה והדעת דקדושה, עד אשר אזכה להארת פנים דקדושה.

ותזכני שתהיה אכילתי בקדושה גדולה תמיד, בבחינת עונג שבת, עד שלא יהיה להסטרא

אחרא שום חלק מאכילתי. ואזכה להכניע הכבד לפני המות, ויתגבר המוח והשכל דקדושה על הכבד הכועס, ולא יהיה שום שליטה וממשלה להכבד כלל, רק כל הממשלה והשליטה יהיה להמוח שלי, עד אשר אזכה שיאיר בפני צלם אלקים, ואזכה להיות בגדר האדם דקדושה.

ותעזרני ותשיעני להכניע ולשבר ולבטל ממני מידת הבהמיות, ואזכה לצאת מבהמה לאדם, עד אשר על-ידי-זה יהיה מוראי על כל חית הארץ ועל כל השונאים, כמו שכתוב: **ומוראכם ותתכם יהיה על כל חית הארץ.** ותגרש מפנינו כל האויבים וכל השונאים שבעולם, ותקיים בנו מקרא שכתוב: **וכתותי מפניו צרו ומשנאוי אגוף.** האירה פניך על עבדך השיעני בחסדך. פניך האר בעבדך ולמדני את חוקיך.

חיי מוהר"ן

(חיי מוהר"ן - ענין המחלוקת שעליו, שצ"ב)

אמר [רבינו ז"ל] איך אפשר שלא יחלקו עלי, מאחר שאני הולך בדרך חדש שעדיין לא הלך אדם בו מעולם וכו', אף-על-פי שהוא דרך ישן מאד אף-על-פי-כן הוא חדש לגמרי.

מכתב

(מספר אבי הנחל ב' - מכתב נ"ד)

בענין הענווה, יש משקל גדול ודק מאד כי צריכין להיות עניו בתכלית הענווה להיות אין ממש, בלי שום טעות ופניה כלל, ואף על פי כן יהיה גיבור חזק ואמיץ מאד, ולבלי להניח להפיל את עצמו בשום דבר וכו', וצריכין להתפלל הרבה לה' יתברך, שהוא ברחמיו יורהו האמת לאמיתו...

וזהמת קליפת המן עמלק, שהוא מידת הגיאות שמשם נמשך מידת הגיאות שבעולם, הוא מתגבר ביותר על זה להרחיק מהצדיק האמת, ורוצה להפריד בין נפשות ישראל ובין הצדיק האמת, שעל ידו זוכים לעיקר החיים נצחיים, שמשם נמשך כל המחלוקת על הצדיק האמת ועל ידי זה הם מרחקים נפשות ישראל מלהתקרב לצדיק האמת, שעל ידי זה ניטלה המלכות והממשלה מישראל וניתנה לעובדי הכוכבים ומזלות - להגויים והרשעים שמקבלים המלכות ומושלים עלינו, חס ושלום, שכל זה נמשך על ידי המחלוקת על הצדיק האמת, שעל ידי זה פוגמים בכבודם, שעל ידי זה עיקר הגלות...

אבל ה' לא יעזבנו בידם, אדרבא על ידי זה דייקא יכניע אותם מאד לגמרי ומוציא את ישראל מרשותם. כי כל מה שהקליפה קשה וחזקה ביותר, בהכרח שתדד הקדושה הגבוהה לשם יותר ויותר ותהיה שם בגלות יותר, עד שתתגבר בגודל כוחה על ידי זה דייקא, ותכניע אותה ותשפילה כמו שהפילה אסתר את המן הרשע וסייעתו, דייקא על ידי זה שנלקחה לבית אחשוורוש שזהו בחינת עת אשר שלט האדם באדם לרע לו.

הצדיק מפיל ומבטל את הגיאות של השקרנים החולקים שהוא הוא בחינת קליפת המן עמלק. כל המחלוקת שחולקים על הצדיק האמת הכל הוא על ידי גיאות של המנהיגים המפורסמים של שקר החולקים.

לפעמים מתנכל הבעל דבר והסטרא אחרא ומעקם לבו בבחינת מוחין דקטנות, ורוצה לרחקו על ידי זה מה' יתברך, דהיינו שאומר בלבו ונדמה לו: **וכי ראוי אני שיעשה ה' יתברך לי נסים כאלה, הלא אני יודע חטאיי ופשעיי המרובים!** ומחמת זה אינו מאמין בדברי הצדיק, הרוצה לגואלו ולהשיבו באמת לה' יתברך, כמו שראינו כמה וכמה שנתרחקו על ידי זה מחמת שהם יודעים לכלוכם וטינופם בעוונות, רחמנא לצלן, ואינם מאמינים בכח הצדיק שאפשר לגואלם; ובפרט כשבא עליהם יסורים ומרירות בגשמיות ורוחניות, הם אומרים בנפשם: **הלא אני רואה שאין ה' יתברך רוצה לקרבינו כי בוודאי אי אפשר לקרב פגום כמוני.**

120 פרקים

תרומות: בכל סניפי הדואר, חשבון 7-2255-89